

Egebjerggaard A/S
Alleen 12
5450 Otterup

Teknik, Erhverv og Kultur

Natur og Miljø

18. september 2025

Sagsnummer
S2025-3858

Dokument nr.
D2025-95692

Nordfyns Kommune
Østergade 23
5400 Bogense
Tlf. 6482 8282

Kontaktadresse
Rådhuspladsen 2
5450 Otterup

Hvis du ønsker at sende sikker
post, skal du sende fra
"Borger.dk" eller "Virk.dk".

www.nordfynskommune.dk

Kommunens databeskyttelsesrådgiver:
Tlf.: 64828192
E-mail: dpo@nordfynskommune.dk

Dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til oprensning af søer, udfladning af brinker og rydning af ungplanter af træer på brinkerne

Den 9. april 2025 modtog Nordfyns Kommune for 5 vandhuller ansøgning om dispensation til oprensning, udfladning af brinker, fjernelse af tagrør, kogleaks og dunhammer, rydning af vegetation langs brinker og øer i søerne beliggende på matr. nr. 1bd Egebjerggaard Hgd., Krogsbølle, tilhørende Egebjerggaard A/S.

Det pågældende areal er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, hvilket betyder at der ikke må foretages tilstandsændringer, uden forudgående dispensation. Nordfyns Kommune vurderer, at det ansøgte er at sidestille med en tilstandsændring, hvorfor det er dispensationskrævende.

Kommunen kan i særlige tilfælde meddele dispensation fra forbuddet om tilstandsændring. Et særligt tilfælde kan være, når der er tale om naturforbedrende indgreb for den pågældende naturtype.

Afgørelse

Nordfyns Kommune meddeler hermed dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 jf. lovens § 65 stk. 2 for de 5 ansøgte søer til oprensning, udfladning af brinker, fjernelse af tagrør, kogleaks og dunhammer, rydning af vegetation langs brinker og øer i søerne, som er beliggende på matr. nr. 1bd Egebjerggaard Hgd., Krogsbølle, ved Den Brændte Egs vej i Agernæs Storskov (GPS koordinater 55.618078307763, 10.319874610076134).

Dispensationen må ikke tages i brug før klagefristen er udløbet, fredag den 17. oktober 2025.

Billede 1 Område med de fem vandhuller markeret med rød

Billede 2 Luffoto over de fem vandhuller med § 3 beskyttelse

Dispensationen gives på betingelse af, at nedenstående vilkår overholdes

- Indgrebet må kun udføres i perioden 1. oktober til 1.marts af hensyn til dyre- og plantelivet.
- Den faste bund må ikke beskadiges under oprensningen, og søen må ikke fordybes.
- Der må ikke etableres øer i søen.
- Eksisterende til- og afløb må ikke ændres, og der må ikke etableres nye.

- Hvis brinkerne berøres, må hældningen ikke overstige 1:5, og skal indpasses i det omgivende landskab.
- Udfladning af brinker skal foretages således, at vandhullerne forbliver samme størrelse
- I videst muligt omfang bevarelse af ældre træer langs brinker og øer i søerne
- Udspredning af det oprenset materiale må ikke foretages inden for beskyttet natur. Materialet må ikke ligges på en sådan måde, at der opstår synlige volde. Udjævningen skal udføres så den indgår naturligt i terrænet. Udspreddingen må ikke foretages på terræn, der hælder stejlt ned mod søen.
- Ved rydning af vegetation i søen skal plantematerialet fjernes.
- Kommunen skal kontaktes hvis der stødes på affald i forbindelse med gravearbejdet.
- Udsætning af dyr (ænder, fisk, krebs m.m.) og opsætning af redehuse eller lignende er ikke tilladt.
- Der må ikke tilskuds fodres inden for 10 meter af søen eller i anden § 3-registreret natur.
- Efter oprensning må der ikke plantes eller udsås på det berørte område.

Anbefalinger til fremtidig pleje

- I en 10 m bræmme omkring søen, bør der ikke dyrkes, sprøjtes eller gødskes.
- Løbende fjernelse af ny opvækst af træer og buske med håndkraft kan foretages uden dispensation, men større rydninger vil kræve forudgående dispensation.
- I næringsrige søer, der vedvarende gror til i dunhammer og tagrør anbefales nedskæring (ikke oprensning) med efterfølgende fjernelse af plantemateriale. Sådan en nedskæring må kun udføres i perioden 1. november til 28. februar. Nedskæring bør undlades på ca. 1/3 af brinkerne årligt, så padder og fugle fortsat kan finde skjul i det kommende forår.

Oprensninger kan være hårde for søens liv og økonomisk bekostelig. De ovenstående anbefalinger mindsker langsomt næringsniveauet i søen og over tid vil det mindske hastigheden, hvormed søen gror til og dermed også mindske behovet for oprensninger.

Bemærkninger til vilkår

Vilkårene er stillet for at sikre, at oprensningen foretages med størst mulig hensyntagen til naturindholdet og landskabet omkring søen. Målet er at bevare og styrke de naturlige økologiske funktioner, undgå tilgroning og samtidig undgå negative følgevirkninger for dyre- og plantelivet.

Effekter af oprensning

En nænsomt udført oprensning kan forbedre søens miljøtilstand og give plads til flere hjemmehørende arter, både i vandet og omkring bredzonen. Men overdreven oprensning eller forstyrrelser i bunden og brinkerne kan skade levesteder og ændre de naturlige vandforhold med uønskede konsekvenser.

Effekter af fodring

Fodring og udsætning af ænder eller andre dyr i eller nær søen forstyrrer naturens balance og bidrager til næringsstofophobning gennem foderrester og ekskrementer. Dette fører til opblomstring af alger og andemad, som hurtigt vil kunne modvirke formålet med oprensningen.

Effekter af beplantning

Ved at undlade at plante på det oprensede areal understøttes indvandring af naturligt hjemmehørende arter. Tilførsel af jord, såning eller etablering af prydplanter vil kunne øge næringsindholdet og fortrænge specialiserede arter.

Hensyn til invasive arter og beskyttede planter

Afstand til bestande af invasive arter som fx japansk pileurt er afgørende for ikke at sprede dem yderligere. Samtidig skal områder med særligt værdifulde eller sjældne planter, som fx gul iris, beskyttes aktivt under arbejdet.

Materialehåndtering

Det er vigtigt, at det oprensede materiale spredes i et tyndt lag og placeres i tilstrækkelig afstand til søen og andre følsomme naturområder (§ 3). Dette forhindrer tilbagevask af næringsstoffer til søen og giver plads til naturlig genvegetering

Ændringer af tilløb- eller afløbsforhold

Hvis der ændres ved til- og afløbsforhold, etableres broer, øer eller terrasser forstyrres både de fysiske rammer og vandets naturlige bevægelse, hvilket kan skade søens langsigtede balance. Derfor må sådanne indgreb ikke finde sted.

Fremtidige plejetiltag

Plejetiltag, der tjener til at opretholde områdets hidtidige tilstand, vil kunne ske uden fremtidig dispensation, så længe det ikke involverer direkte gravning. Det vil f.eks. gælde efterfølgende håndjernelse af selvsået opvækst af træer og buske i bredzonen.

Hvis man er interesseret i at få mange forskellige plantearter til at etablere sig på bredarealet, skal man specielt de første par år efter oprensningen holde øje med dunhammer, der gerne etablerer sig på den ny gravede og blottede jord.

Om naturbeskyttelseslovens § 3 - beskyttede naturtyper

Naturbeskyttelsesloven indeholder bestemmelser, som beskytter bestemte naturtyper. Disse bestemmelser er beskrevet i lovens § 3.

Naturbeskyttelseslovens § 3 angiver, at der ikke må ske ændringer i tilstanden af de beskyttede naturtyper.

Kommunen kan i særlige tilfælde give en dispensation til en tilstandsændring. Et særligt tilfælde der kan begrunde en dispensation, kan eksempelvis være, hvis det ansøgte indgreb har et naturforbedrende formål.

Den generelle beskyttelse af naturtyperne (§ 3-områderne) er et af de væsentligste instrumenter til at beskytte landets naturområder med deres levesteder for vilde dyr og planter. Hermed bidrager bestemmelsen direkte til at beskytte den danske natur.

Sagens baggrund

Egebjerggaard A/S har, på matr. nr. 1bd Egebjerggaard Hgd., Krogsbølle, den 9. april 2025 ansøgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til oprensning, udfladning af brinker, fjernelse af tagrør, kogleaks og dunhammer, rydning af vegetation langs brinker og øer i søerne beliggende på en beskyttet naturtype omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Oprensningen har til formål, at åbne vandspejlet, forbedre vandmiljøet og gøre søerne til et bedre levested for plante- og dyrelivet i området. Der bør dog så vidt muligt bevares enkelte steder med de nuværende brinker og de ældre træer langs brinkerne for at skabe mere naturlig variation.

Udfladning af brinkerne vil i de fleste tilfælde skabe glæde for insekter, fugle og padder bl.a. bilag IV-arterne stor vandsalamander og spidssnudet frø.

Den 19. august 2025 har Nordfyns Kommune sammen med godsinspektør Alexander D. Petersen og skytte Rasmus F. Damgaard fra Egebjerggaard Gods været ude og besigtige de fem søer.

Billede 1 Oversigtsbillede over de fem søer

Under besigtigelsen blev der noteret, at generelt for alle søerne, haves stejle brinker som er til ugunst for dyrelivet i området. Ligeledes er der en høj forekomst af dunhammer, tagrør og kogleaks i søerne, hvor sø 3, 4 og 5 er tæt på at være helt tilgroet.

På besigtigelsen meddelte Rasmus og Alexander, at de hvis muligt, ville flade brinkerne ude på øerne i sø 1 og 5, og så ville de bevare de større og ældre træer på brinkerne. Derudover oplyste Rasmus og Alexander også, at det opgravet materiale ville blive kørt ud og udspreddt på markerne ude ved Fællederne.

Nordfyns Kommune vurderer, at søerne på nuværende tidspunkt har en ringe naturtilstand i kraft af tilgroning, stejle brinker og højt næringsindhold, men at søernes beliggenhed nær gammel skov rummer et godt naturpotentiale såfremt vandspejlet genskabes, nogle af brinkerne udflades og der sker en pleje.

Billede 2 Ældre og større træer bevares på brinkerne

Billede 3 tilgroning af tagrør i sø nr. 3

Billede 4 Brinker tilgroet med vedplanter i sø nr. 1

Billede 5 Sø nr. 5 tilgroet med kogleaks

Vurdering

Det er Nordfyns Kommunes vurdering, at der kan meddeles dispensation til oprensning af søerne, udfladning af mindre dele af brinkerne og fjernelse af vegetation i søen og langs brinkerne, da de ansøgte tiltag udgør en forbedring af naturtilstanden i søerne og levevilkår for plante- og dyrelivet.

Der er i afgørelsen lagt vægt på:

- At søerne er kraftigt tilgroet i tagrør, dunhammer, kogleaks og nogle steder også vedplanter langs brinkerne.
- At en oprensning vil forbedre lysforholdene og vandkvaliteten i søen og genskabe og fastholde søernes åbne vandspejl.
- At en oprensning vil på trods af forstyrrelsen, være en nødvendig metode til at tilbageføre søen til en sund naturtilstand
- At udfladningen og oprensning af nogle af brinkerne er til gavn for bilag IV-arterne stor vandsalamander og spidssnudet frø.

Natura 2000-område og bilag IV-arter

Det vurderes at projektet ikke vil have en negativ indvirkning på bilag IV-arter, da de ansøgte tiltag er naturforbedrende og vil forbedre naturtilstanden for søerne.

Nærmeste Natura 2000-område er N108 Æbelø, havet syd for og Nærå strand ca. 500 m øst for de fem søer. I kraft af projektets karakter, vurderes det at projektet hverken i sig selv, eller i forbindelse med andre planer, vil medføre en påvirkning på Natura 2000-områderne og deres udpegningsgrundlag.

En række arter opført på habitatdirektivets bilag IV har et udbredelsesområde, der overlapper med projektarealet. Relevante bilag IV-arter er stor vandsalamander, spidssnudet frø, springfrø, arter af guldsmede og arter af flagermus. Oprensningen foregår i en periode uden for paddernes ynglesæson. De ældre og større træerne omkring søernes brinker er ikke af en alder eller karakter, der gør dem egnede til overvintringssteder for flagermus, men Egebjerggaard A/S vil så vidt muligt bevare de større og ældre træer som er tilstede på brinkerne.

Det vurderes derfor, at det ansøgte ikke vil have en indvirkning på bilag IV-arter.

Lovhenviisning

- Naturbeskyttelsesloven. Se gældende udgave på retsinformation.dk.

Udnyttelse af dispensationen

- Dispensationen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet fredag den 17. oktober 2025.
- Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år fra afgørelsesdatoen.

Offentliggørelse

Afgørelsen offentliggøres på Nordfyns Kommunes hjemmeside www.nordfynskommune.dk senest mandag den 22. september 2025.

Afgørelsen er ligeledes sendt til de følgende organisationer og myndigheder:

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og vandmiljø mail@sgav.dk

Danmarks Naturfredningsforening lokalafdeling, nordfyn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforenings, dn@dn.dk

Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forenings lokalafdeling, nordfyn@dof.dk

Botanisk Forening Fynskredsen, fynskredsen@botaniskforening.dk

Friluftsrådet Fyn-nord, fynnord@friluftstraadet.dk

Klagevejledning

Afgørelsen kan inden 4 uger fra modtagelsen påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af adressaten for afgørelsen, af ejeren af den berørte ejendom, af offentlige myndigheder, af lokale foreninger og organisationer, der har en væsentlig interesse i afgørelsen, samt af landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har at beskytte natur og miljø eller varetager væsentlige rekreative interesser. En klage skal derfor være modtaget senest fredag den 17. oktober 2025

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse kan det ske via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på borger.dk og virk.dk.

Du logger på borger.dk eller virk.dk, ligesom du plejer, typisk med Mit-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 900 for private og 1.800 kr. for virksomheder og foreninger. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Klagefristen udløber fire uger efter afgørelsen er meddelt. Klagen skal være tilgængelig i klageportalen senest den fredag den 17. oktober 2025.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Databeskyttelse

Du kan se hvordan Nordfyns Kommune behandler dine oplysninger på vores hjemmeside: [Databeskyttelse i Nordfyns Kommune](#)

Kontakt

Hvis du har spørgsmål, er du altid velkommen til at kontakte mig.

Venlig hilsen

Lisa Pochinda

Naturmedarbejder

Tlf. + 21 58 15 66,

e-mail: lispo@nordfynskommune.dk